

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Bohuslava Hnízдила a soudkyň JUDr. Kateřiny Šimáčkové a JUDr. Milady Tomkové v právní věci žalobce: **Zentiva, a. s.**, se sídlem Nitrianská 100, 920 27 Hlohovec, Slovenská republika, zastoupeného JUDr. PharmDr. Vladimírem Bíbou, advokátem, se sídlem Karlovo náměstí 17, Praha 2, proti žalovanému: **Ministerstvo zdravotnictví**, se sídlem Palackého náměstí 4, Praha 2, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 8. 6. 2009, č. j. MZDR 12705/2009, sp. zn. FAR L175/2009, v řízení o kasační stížnosti žalovaného proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 11. 9. 2012, č. j. 8 Ca 218/2009 - 54,

takto:

Návrh žalovaného na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti **se zamítá.**

Odůvodnění:

Městský soud v Praze v záhlaví uvedeným rozsudkem zrušil rozhodnutí žalovaného ze dne 8. 6. 2009, č. j. MZDR 12705/2009, sp. zn. FAR L175/2009, kterým žalovaný zamítl odvolání žalobce proti rozhodnutí Státního ústavu pro kontrolu léčiv, jímž bylo zastaveno řízení o změně maximální ceny léčivého přípravku CARDILAN, POR TBL NOB 100. Uvedené správní řízení bylo zastaveno z důvodů překážky litispendence, kterou Státní ústav pro kontrolu léčiv (dále jen „SÚKL“) i žalovaný spatřovali v tom, že již před podáním návrhu žalobce na zvýšení maximální ceny předmětného léčivého přípravku SÚKL zahájil ex offio řízení o změně maximální ceny předmětného léčivého přípravku.

Městský soud na základě zákona č. 261/2007 Sb., o stabilizaci veřejných rozpočtů a zákona č. 48/1997, o veřejném zdravotním pojištění dovodil, že se nemůže jednat o litispendenci, neboť v dříve zahájeném řízení o změně maximální ceny léčivého přípravku nemůže SÚKL zvýšit tuto maximální cenu a žalobce pak navrhuje právě zvýšení maximální ceny. Pro rozhodnutí pak není rozhodné, že jde o týž léčivý přípravek.

Kasační stížnost žalovaného (dále jen „stěžovatel“) směřuje proti právním závěrům městského soudu a shledává jeho rozsudek nepřezkoumatelný a vydaný v rozporu s aktuálně platnou právní úpravou. Důsledkem výkladu institutu litispendence, který podal

v napadeném rozsudku městský soud, by pak byla situace, kdy by SÚKL vydal dvě rozhodnutí, jež by se týkala téhož, a sice téhož léčivého přípravku a jeho maximální ceny.

Stěžovatel ve své kasační stížnosti navrhuje, aby Nejvyšší správní soud přiznal podané kasační stížnosti odkladný účinek. K tomu stěžovatel uvádí, že předmětný léčivý přípravek má ode dne 8. 7. 2011 stanovenou maximální cenu ve výši 68,51 Kč. V mezidobí od podání žaloby dne 14. 8. 2009 do 17. 10. 2012 byla maximální cena uvedeného léčivého přípravku změněna opakovaně. Z těchto důvodů nehrozí žalobci přiznáním odkladného účinku kasační stížnosti žádná závažná újma na jeho právech. Naopak pro stěžovatele jsou důsledky napadeného rozsudku zásadní, protože závažným způsobem zasahují do ustálené praxe a výkladu institutu litispendence stěžovatelem. Výklad provedený městským soudem je pro stěžovatele nepřijatelný a postrádá smysl - tím pak stěžovatel odůvodňuje požadavek na přiznání odkladného účinku.

Kasační stížnost nemá podle § 107 s. ř. s. odkladný účinek. Nejvyšší správní soud jej však může na návrh stěžovatele přiznat; přitom užije přiměřeně ustanovení § 73 odst. 2 až 5 s. ř. s. Novelou soudního řádu správního, provedenou zákonem č. 303/2011 Sb., došlo s účinností od 1. 1. 2012 ke změně právní úpravy podmínek pro přiznání odkladného účinku žaloby v § 73 s. ř. s. Podle nového znění § 73 odst. 2 s. ř. s. lze žalobě přiznat odkladný účinek, jestliže by výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí znamenaly pro žalobce nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, a jestliže to nebude v rozporu s důležitým veřejným zájmem. Na rozdíl od předchozí právní úpravy tak již není nutné prokazovat tzv. nenahraditelnou újmu žalobce (resp. důvodnou obavu její hrozby), ale nepoměr mezi následkem (tj. „újmou“), která by žalobci vznikla nepřiznáním odkladného účinku, a případnou újmou, která by mohla vzniknout jiným osobám, pokud by k odložení účinků jinak závazného rozhodnutí došlo. Přiznání odkladného účinku nesmí být současně v rozporu s důležitým veřejným zájmem.

Otázkou, zda správní orgán může v řízení o kasační stížnosti podat návrh na přiznání odkladného účinku a zda může být jeho návrhu vyhověno, se Nejvyšší správní soud zabýval v usnesení rozšířeného senátu ze dne 24. 4. 2007, č. j. 2 Ans 3/2006 - 49, publikovaném pod č. 1255/2007 Sb. NSS. Co do možnosti podání návrhu správním orgánem lze přitom závěry vyslovené rozšířeným senátem v uvedeném rozhodnutí vztáhnout i na novou právní úpravu, účinnou od 1. 1. 2012: *„I správní orgán může navrhnout při podání kasační stížnosti, aby jí byl přiznán odkladný účinek, a to ze stejných důvodů jako žalobce (§ 73 odst. 2 a 4, § 107 s. ř. s.). Samotné podání kasační stížnosti, není-li ze zákona spojeno s odkladným účinkem či nebyl-li vysloven soudním rozhodnutím, nemá však na plnění povinností správním orgánem žádný vliv.“* Z usnesení rozšířeného senátu dále vyplývá, že zákonné podmínky pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti, ač stanoveny shodně pro všechny stěžovatele (žalobce, osobu zúčastněnou na řízení, žalovaného), budou zjevně opřeny o jiné skutkové okolnosti podle toho, která z procesních stran je uplatní.

Jak již Nejvyšší správní soud ve své četné judikatuře konstatoval, poskytují soudy ve správním soudnictví primárně ochranu subjektivním veřejným právům a rovněž institut odkladného účinku je koncipován především jako dočasná procesní ochrana žalobce – účastníka správního řízení – před okamžitým výkonem pro něj nepříznivého správního

rozhodnutí, jsou-li pro to splněny zákonem předepsané podmínky. Situace, kdy bude možno dovozovat vznik újmy na straně žalovaného správního orgánu v důsledku rozhodnutí krajského soudu, tak budou nepochybně představitelné v poněkud omezenější míře, než jak tomu bude na straně žalobce.

S ohledem na zásadu rovnosti účastníků řízení před soudem nicméně nelze žalovanému správnímu orgánu upírat právo obrátit se v případě nesouhlasu s výsledky soudního přezkumu provedeného krajským soudem na Nejvyšší správní soud s kasační stížností a požadovat přiznání odkladného účinku.

V posuzované věci se jedná o žalobu proti konkrétnímu správnímu rozhodnutí stěžovatele o zastavení řízení o stanovení maximální ceny jednoho konkrétního léčivého přípravku, jehož cena byla v průběhu soudního řízení několikrát změněna, jak ostatně potvrdil sám stěžovatel. Jediný argument, kterým stěžovatel odůvodňuje svůj požadavek na přiznání odkladného účinku, spočívá v tom, že je přesvědčen, že je rozhodnutí městského soudu nepřezkoumatelné a že závažným způsobem zasahuje do ustálené praxe a výkladu institutu litispendence. Stěžovatel tedy považuje rozhodnutí soudu za nezákonné, nesouhlasí s ním, a svou újmu, odůvodňující přiznání odkladného účinku, spatřuje v tom, že by se měl tímto nesprávným rozsudkem řídit.

Nejvyšší správní soud si je vědom toho, že jeho definitivní rozhodnutí v uvedené věci by mohlo být důležité pro další rozhodovací praxi stěžovatele. Jednou z nejčastějších kasačních námitek je právě námitka spočívající v nezákonnosti napadeného rozsudku a příslušný správní úřad jako stěžovatel zpravidla nesouhlasí s právním názorem soudu, který by mohl mít vliv na změnu jeho správní praxe. To však samo o sobě neodůvodňuje přiznání odkladného účinku. A to zejména v takové situaci, kdy stěžovatel reálně může o ceně léčiva dále rozhodovat, jak sám ve své kasační stížnosti uvedl. Nejvyšší správní soud zpravidla o kasačních stížnostech rozhoduje do šesti měsíců od jejich podání, proto stěžovatel v přiměřené lhůtě rozhodnutí Nejvyššího správního soudu o sporné otázce obdrží. V tomto případě nehrozí ani další z důvodů, pro něž zdejší soud odkladný účinek kasačním stížnostem správních úřadů přiznává, a to riziko že v důsledku dalšího vývoje tu pak mohou být vedle sebe dvě odlišná či opačná správní rozhodnutí o téže věci, neboť předmětem soudního přezkumu v této věci bylo procesní rozhodnutí o zastavení řízení, nikoli rozhodnutí ve věci samé.

Nejvyšší správní soud podvkrát přiznal kasační stížnosti stěžovatele odkladný účinek, vždy to však bylo odůvodněno tím, že napadený rozsudek vykazuje výrazný potenciál ovlivnit celý systém úhrady léčiv z veřejného zdravotního pojištění, resp. základy, na nichž je vybudován, a že hrozí riziko, že budou vydána dvě protichůdná rozhodnutí v téže věci. Ani jedno z uvedených rizik však v posuzovaném případě nehrozí. Stěžovatel pouze nesouhlasí s rozhodnutím městského soudu a obává se, že by jeho závěry mohly mít vliv na jeho správní praxi.

Nejvyšší správní soud v tomto případě tedy neshledal v argumentaci stěžovatele žádný přesvědčivý důvod, proč by měl kasační stížnosti stěžovatele přiznat odkladný účinek, a proto návrh stěžovatele v souladu s § 107 a § 73 s. ř. s. zamítl.

Poučení: Proti tomuto usnesení **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 7. listopadu 2012

JUDr. Bohuslav Hnízdl
předseda senátu